

Országos növényvédelmi előrejelzés a szántóföldi és kertészeti kultúrákban 2026.09.17.

Az elmúlt időszak első felében, a hőmérséklet nyárra emlékeztető értékeit (30,0-35,0 fok napi maximum) egy hidegfront törte le. A minimum hőmérsékletek gyakran alakultak 10 °C alatt és mérséklődött a nappali felmelegedés is (21,0-26,0 fok). A lehűlés nem mindenütt járt esővel. Míg a Dunántúl középső és északi területein, az ország középső részén, valamint a délnyugati régióban 10,0-30,0 mm közötti csapadék is hullott, addig az Alföld túlnyomó részét továbbra is elkerülték az esőfelhők.

Az aszály folytatódott és az eső érkezése miatti bizonytalanság is. Azokon a területeken ahol az őszi vetésű növények alá sikerült a talajmunkákat elvégezni (mert éppen kaptak egy-egy záport), megkezdték a vetést (repce), amely szinte mindenütt porba történt. Habár vetést követően kisebb-nagyobb esők több esetben érkeztek, a kelés egyelőre nagyon vontatott és hiányos, legfeljebb szikleveles növények láthatók (1. fotó).

1. fotó: Szikleveles repce enyhe fitotoxikus tünetekkel (Fotó: TüHA., 2026.09.15.)

Bemosó csapadék hiányában (a gyér kelés mellett) sok helyen megkérdőjeleződik a preemergens gyomirtások hatékonysága is és további megoldást sürget, hogy az itt ott keletkező repcében intenzív a gabona árvakelések megjelenése, fejlődése (2. fotó).

2. fotó: Gabona árvakelés kelőfélben lévő repcében (Fotó: TüHA., 2026.09.15.)

Rovarkártevők tekintetében egyelőre kedvező a helyzet. A borús napokon a **repcebolha** imágói is kevésbé aktívak és egyelőre a kártétel is csak észlelési szintű. Ahol már körvonalazódik az elvetett állomány sikere, mindenképp javasolt kihelyezni a ragacsos sárgalapokat és **figyelemmel kísérni a bolha-fajok illetve a repcedarázs betelepítését**, hogy a későbbiekben ne érjen meglepetésként az esetleges kártételük.

KUKORICA/ NAPRAFORGÓ

A **kukorica** betakarítását az alföldi területek jó részén befejezték, másutt azonban éppen megkezdődött vagy javában tart (víztartalom 9-17 % között). A **kukoricamoly** (2-13 db imágó/csapda/hét) és a **gyapottok bagolylepke** (1-4 db imágó/csapda/hét) rajzása még mindig észlelhető a csapdákból, de kártételi veszélyük már nincs ebben a kultúrában.

A **napraforgó** deszikkálása, (ahol tervben volt) nagyrészt mindenütt megtörtént, az aratás folyamatban van.

KERTÉSZETI KULTÚRÁK

Az alma-körte, szilva betakarítása a vége felé tart (fajtától függően) és a szőlő szürete is előrehaladott állapotban van, nagyrészt befejeződött.

Főleg gyümölcsösökben jellemző még a rovarkártevők előfordulása, melyek kártételi veszéllyel már nem fenyegetnek.

Almában még mindig csapdázható az **almalevél-sátorosmoly** (3 db imágó/csapda/hét), az **almalevél-törpemoly** (5 db imágó/csapda/hét) az **almalevél-aknázómoly** (46 db/csapda/hét) és helyenként az **almamoly** (1-3 db imágó/csapda/hét) is. A lombosfa fehérneműmoly rajzása véget ért.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása erősen csökkenő (6-17 db imágó/csapda/hét) és őszibarackban is minimális **keleti gyümölcsmoly** imágót fogtak a feromoncsapdák (8-12 db imágó/csapda/hét).

Szőlőben, miután a szüret befejeződött, továbbra is feladatunk a **fitoplazmás** tőkék eltávolítása. A tünetek mostanra már jól felismerhetők, elkülöníthetők más betegségektől, a levelek rendellenes színeződése, kanalasodása és a vesszők még zöld, „gumiszerű” állapota, egyértelműen utalnak a betegségekre.

A betegséget terjesztő vektor, az **amerikai szőlőkabóca rajzása** mostanra minimálisra csökkent, 1-5 db imágó/csapda/hét fogás jellemző a sárgalapokon. Ahol az egyedszám indokolja, a szüret utáni rovarölőszeres beavatkozás javasolt.

Az idei vegetációs időszakban háttérbe szorult betegségek felszaporodása, mint pl. a **szőlő peronoszpóra** illetve **szőlő lisztharmat**, az elmúlt 1-2 hétben fokozódott a lombon (3-4. fotó). Habár a kórokozók a még esetlegesen tőkén maradt termést már nem veszélyeztetik, de áttelelésükkel a jövő évi fertőzési nyomást növelhetik. A fertőzés nagyságrendje még így is elmarad a korábbi években megszokottól, de amennyiben enyhe, mérsékelt meleg vagy éppen csapadékos őszi lesz, gyenge-közepes lombfertőzöttség könnyedén kialakulhat. Jelenleg annyit tehetünk, hogy figyeljük a fertőzés alakulását és ha szükséges, a későbbiekben lemosó permetezéssel mérsékelhetjük áttelelésüket.

Egyéb:

Kertészeti-és dísznövény kultúrákban folytatódott a **gyapottok bagolylepke** lárváinak kártétele. Szabadföldi paradicsomban a károsodott bogyók rothadása fokozódott. Az **ázsiai márványos poloska** és a **zöld vándorpoloska** egyedeinek kártétele töretlen, emellett megkezdődött a védett helyekre történő behúzóadásuk is.

3. fotó: Szőlő peronoszpóra mozaikos foltjai a levél fonákán (Fotó: TühA., 2026.09.15.)

4. fotó: Szőlő lisztharmat újabb tünetei levélen (Fotó: TühA., 2026.09.15.)

Polifág kártevők

A **hőrcsög** és a **mezei pocok** aktivitása továbbra sem jelentős. Jelenleg számottevő állománykártétel nem tapasztalható.

A **sáskák** egyedszáma tovább csökkent. A száraz, gyér növényborítású területeken még előfordulnak, azonban jelenlegi egyedszámuk mellett jelentősebb növényvédelmi problémát már nem okoznak (Tunyoginé Búzás Ilona).

Tüh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara

Az előrejelzés a Borsod –Abaúj-Zemplén (Szakolczai Soma), Csongrád-Csanád (Tunyoginé Búzás Ilona), Hajdú-Bihar (Gálóczi-Tömösváry Róbert), Jász-Nagykun-Szolnok (Pintér Imre), Komárom-Esztergom (Abdai Éva) és Zala vármegyei (Tüh Annamária) Növényorvosi Kamarák szakembereinek megfigyelései alapján készült.